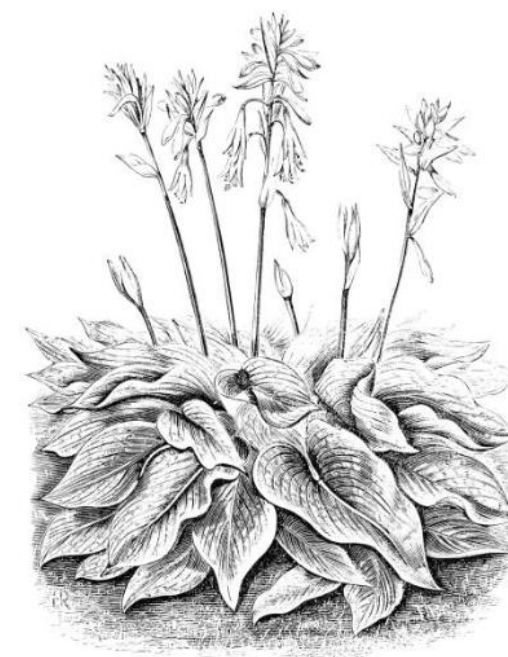
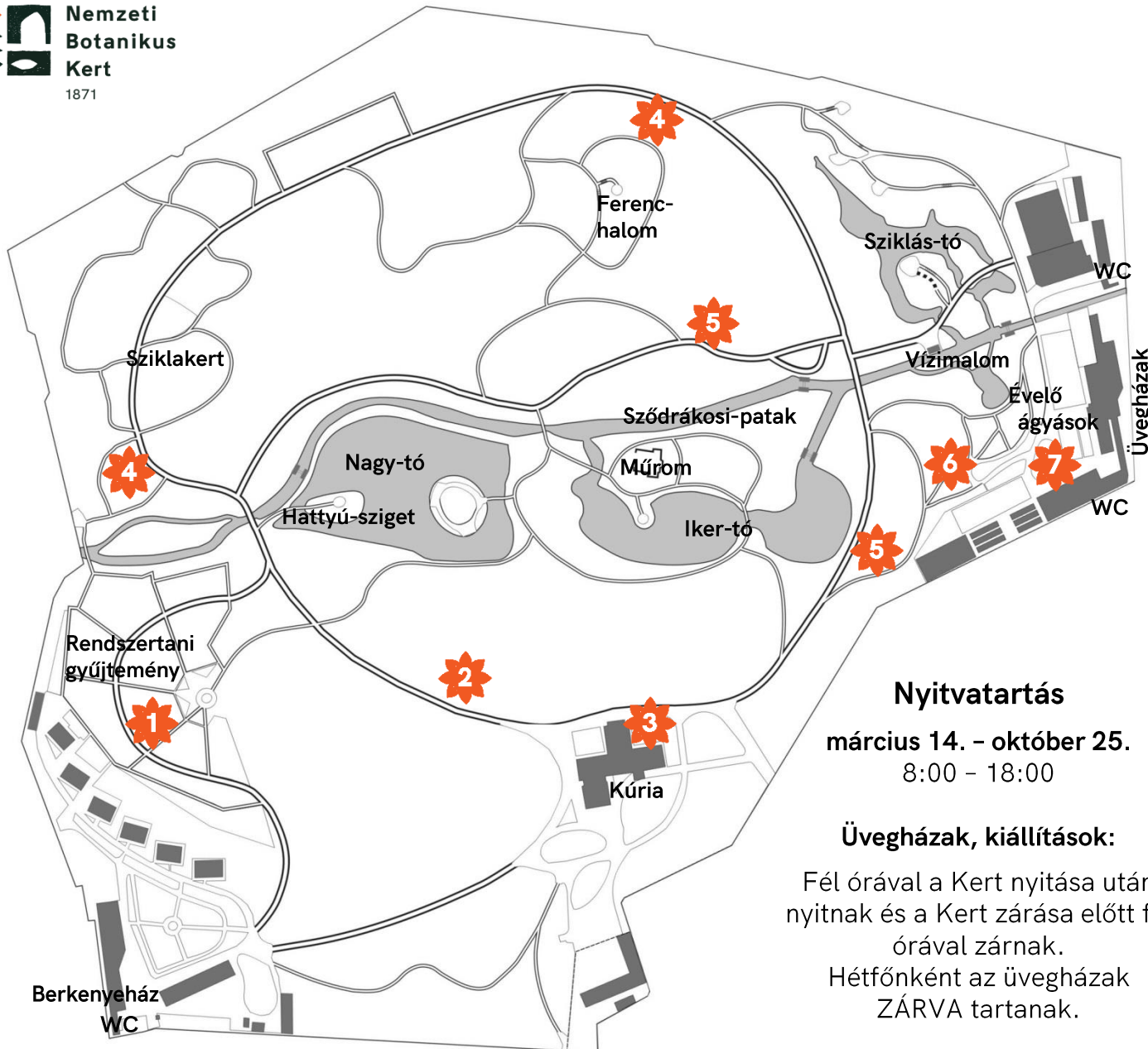

A hónap érdekességei

Nemzeti Botanikus Kert
Vácrátót

Árnyékliliom (*Hosta sp.*)

Nyitvatartás

március 14. – október 25.
8:00 – 18:00

Üvegházak, kiállítások:

Fél órával a Kert nyitása után nyitnak és a Kert zárása előtt fél órával zárnak.
Hétfőnként az üvegházak ZÁRVA tartanak.

www.botanikuskert.hu

 Térképes útmutatónk abban segít, hogy az aktuálisan virágzó fajok, vagy más időszakban látnivalók közül néhányat könnyedén megtaláljon Kertünkben.

Köszönjük, hogy az utakon maradnak!

Pünkösdi hava. Virágnylásban a leggazdagabb, időjárás szempontjából a legkellemesebb hónap kertünkben a május. A talaj vízkészlete még mindig elmarad az optimális mértékűtől, ezért már elkezdjük a nagy felületek esőztető öntözését. Ettől függetlenül igaz a mondás, hogy a májusi eső aranyat ér. Erre gondoljunk, ha esernyővel sétálunk a kertben. Bár a kora tavaszi cserjék elvirágoztak, bőven van még látnivaló a májusi kertben. Az utolsó fagyos hónap elmúltával kikerültek a szabadba a fagyérzékeny mediterrán dézsás növények is.

 A Rendszertani gyűjteményben sokféle növény nyílik májusban. A pillagósvirágúak (*Fabaceae*) egyik ágyásában virágozik a **déli borsófürt** (*Baptisia australis*) mely nagy termetű, csoportban növekvő, évelő növény. Őshazája Észak-Amerika keleti, középső részén van, nedves, tápanyagban gazdag talajú, főleg folyóparti termőhelyeken. Kertekben is termékeny, nedves kerti talajon s inkább napon, esetleg félárnyékban fejlődik szépen. Gyógynövényként is ismert, drogja állítólag erősíti az immunrendszert, leveleinek hatóanyagai javítják az étvágyat és az emésztést, gyökerei pedig fertőtlenítő hatásúak.

 A **kínai csillagsom** (*Cornus kousa* ssp. *chinensis*) lombhullató cserje, vagy kisebb lombhullató fa. Ágai felállóak, majd jellegzetesen emeletekbe rendeződnek. Mint a somok többsége, tojásdad levelei keresztben átellenesen állnak, ősszel szép vörösre színeződnek. Apró virágai nem feltűnőek, annál látványosabb a gombvirágzatokat körülvevő, négy, kereszt alakban álló, krémfélfelével, amit virágnak nézhetünk. Ehető, édes terméseiből Kínában bort erjesztenek. Őshazája Közép- és Nyugat Kína, valamint Korea és Japán, hegyvidéki bokor erdőkben, cserjésekben gyakori növény. Sok szép fajtája van díszfaiskolai forgalomban. Ilyen a Kúria mellett látható **'Venus' csillagsom** is (*Cornus kousa* 'Venus').

 A **róza** (*Rosa* sp.) feltűnő szépségű s emellett változékony és hibridizációra hajlamos nemzetség. Több, főképp kelet-ázsiai fajtát vonták be sok száz évvel ezelőtt a nemesítésbe, melynek eredményeképpen ma már több mint tízezer fajtát tartanak számon. Dendrológiai gyűjteményünkben, a nagy becsben tartott vadrózsa fajok mellett, számtalan nemesített rózsafajtát nevelünk. A rózsanemesítés jó szemet és pontos kezet, nagy gondosságot, időt és pénzt igénylő feladat. A Kúria teraszánál többek között **Márk Gergely** nemesítő rózsái nyílnak. Baloldalon égő tűzpiros futóróza a **'Futótűz'**, mögötte a nagy sötét rózsaszín, illatos telt virágú **'Torockó'**, hátul az **'Október 23 emlékére'** nyílik. Jobb oldalon nyílik a karmazsinpiros **'Sarolta'**, a világos rózsaszín, illatos futóróza a **'Szent Erzsébet emlékére'**, hátul pedig a krémsárga-rózsás **'Mami'** virít.

 A **pompáslonc** (*Kolkwitzia amabilis*) 2-3 m magas lombhullató cserje. Idősebb ágain kérge barna foltokban hámló. Tojásdad alakú, egyszerű levelei szőrösek. Ívesen hajló ágait elborítják, sátorozó virágzatba tömörülő, illatos, másfél cm-es virágai. A harang alakú virágok pártája fehérrel futtatott pasztell rózsaszínű, sárga torokkal, bíbor árnyalatú csészéje szőrös. Kína középső tartományában, sziklás bokorerdőkben őshonos, fény- és melegigényes növény. Ez az egyik megállója a 20 állomásból álló Kínai tansétának. A sétát végigjárva a jegypénztárban vásárolt tanséta füzet segítségével, még több érdekességet megtudhatnak a növényről és betekintést kaphatnak a páratlanul gazdag kínai növénykultúrába.

 A **jezsámenek** (*Philadelphus*) kertünk szép kora nyári virágzású cserjéi. A kertkultúrában számos kelet-ázsiai és amerikai származású jezsámen faj, fajta, s ezek hibridjei is ismertek. Könnyen keresztezhető nemzetség. A XIX. század végén különösen népszerű díszcserjék voltak, nálunk is számtalan kertészeti fajtát ültettek, melyek származását ma már sokszor nehéz meghatározni. Kedvelt, igénytelen cserjék, nyári virágzásuk, s várostűrő képességük különösen emeli értéküket.

Estéként kertünkben messzire érződik virágaik édeskés, bódító illata. Tévesen jázminnak is nevezik őket, holott a jázminoknak nem rokona.

 Az évelőgyűjtemény árnyékos ágyásában az úttól távolabb, a tó partján díszlenek az **árnyékliliomok**. A *Hosta* nemzetség az árnyéki dísznövények egy csoportja, melyek elsősorban levelükkel díszítenek. Őshazájuk Japán, Korea és Kína. Közel háromszáz éve ültetik őket, de csak az utóbbi évtizedekben kerültek igazán előtérbe. A nemesítők keze alatt óriási változáson mentek keresztül, és nekik köszönhetően számtalan, szebbnél szebb új fajta és változat keletkezett. Nyugat-Európában és Amerikában az egyik legnépszerűbb és legkeresettebb növénycsoport, csupán az angliai kereskedelmi forgalomban levő fajok és fajták száma közel 800! Hatalmas a levelek szín-, méret- és formagazdagsága. A harang alakú, laza fürtben elhelyezkedő virágok színe lehet fehér, halványkék, levendula, ibolyakék, vagy lila, esetleg csíkos és cirmos mintájú. A kifejlett árnyékliliomok mérete is igen változatos, a tenyérrnyi törpéktől az egy-két méter átmérőjű óriásokig terjed, mely a kertépítészetben számtalan felhasználási módot tesz lehetővé.

 A Kaktusz- és Pozsgásház előtt található a télálló kaktuszok ágyása, melyben olyan kaktuszféléket mutatunk be, amelyek a mi klímánkon is átteleltethetők a szabadban. Őshazájuk Észak- és Dél-Amerika hideg télű vidékei, néhány faj egészen Kanadáig felhatol. Legismertebbek a különböző **fügekaktuszok** (*Opuntia* spp.) és a **kötélkaktuszok** (*Cylindropuntia* spp.). A kisebb termetű kaktuszok között is találunk télállót, így például az *Echinocereus triglochidiatus* és az *E. reichenbachii* változatai sikerrel nevelhetők szabad ég alatt. A szemölcskaktuszokkal rokon, mindössze néhány centis *Escobaria vivipara* és *E. missouriensis* sziklák, kövek közé ültetve gond nélkül teletel. Az ágyásban növekszik több pálmaliliom faj (*Yucca* spp.) is, hatalmas virágzatuk fehérben pompázik.